

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu „Punerea în aplicare a Agendei europene privind securitatea pentru a combate terorismul și a deschide calea către o uniune a securității efectivă și autentică”
COM(2016)230**

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4c-19/1099 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 28 septembrie 2016, Camera Deputaților:

1. Menține observațiile și recomandările făcute în opinia sa asupra comunicării „Agenda europeană privind securitatea” – COM(2015)185.
2. Menține observațiile și recomandările făcute în opinia sa asupra Propunerii de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului privind combaterea terorismului – COM(2015)625.
3. Menține observațiile și recomandările făcute în opinia sa asupra comunicării „Planul de acțiune pentru consolidarea combaterii finanțării terorismului” – COM(2016)50.
4. Recunoaște valoarea adăugată a inițiativei Comisiei Europene și implicit a scopului propus, de a evalua stadiul aplicării Agendei europene privind securitatea în ceea ce privește anumite aspecte operaționale, identificând în același timp eventuale lacune de implementare, precum și de a identifica măsurile care mai sunt necesare pentru a le elimina și a crea noi structuri de cooperare permanentă între serviciile operaționale responsabile de combaterea terorismului, pentru a reuni activitățile Europol, ale Eurojust, ale serviciilor de informații, ale forțelor de poliție și ale autorităților judiciare.

Apreciază că, prin lansarea unei foi de parcurs către o uniune a securității, operaționale și efective, prin care să fie sporită capacitatea colectivă de a combate amenințarea teroristă, comunicarea, se înscrie printre cele mai utile acțiuni ale Comisiei Europene.

5. Recunoaște că un obstacol major în calea asigurării de „mai multă valoare adăugată a UE” în domeniul politicilor de combatere a terorismului a constat în limitele competenței juridice a UE în chestiuni legate de securitatea națională și activitățile serviciilor de informații; subliniază însă că acest fapt derivă din dreptul primar al Uniunii, iar o dezbatere pe acest subiect s-ar putea lansa doar în cadrul revizuirii tratatelor. Spre exemplu, propunerea de dezvoltare de noi structuri de cooperare între serviciile operaționale responsabile de combaterea terorismului, cu scopul de a reuni eforturile Europol, ale Eurojust, ale serviciilor de informații, ale organelor de aplicare a legii și ale autorităților judiciare, trebuie analizată prin raportare la prevederile tratatelor:

- potrivit art. 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), securitatea națională este responsabilitatea exclusivă a statelor membre;

- art. 73 Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) lasă la latitudinea statelor membre modul de a organiza între ele și sub autoritatea lor forme de cooperare și de coordonare pe care le consideră oportune, între serviciile competente ale administrațiilor acestora care răspund de asigurarea securității naționale.

Observă că înființarea unei agenții de informații a UE, deși ar reprezenta un progres substanțial în integrarea politică, în contextul actual, cel mai probabil nu ar face față provocărilor juridice, politice și practice.

6. Apreciază măsurile propuse pentru perfecționarea Sistemului de Informații Schengen (SIS), utilizarea unor indicatori comuni de risc și orientări elaborate de Frontex, perfecționarea gestionării integrate a frontierelor externe, inclusiv prin intermediul noii Agenții Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, perfecționarea Codului frontierelor Schengen, perfecționarea hotspoturilor prin controale de securitate integrate și sistematice, cu sprijin oferit de Frontex și Europol, facilitând identificarea persoanelor infiltrate.

7. Constată că UE a dezvoltat o serie de baze de date pe scară largă, cum sunt SIS II, un sistem descentralizat pentru schimbul de informații pentru prevenirea și investigarea infracțiunilor rezultat din Decizia Prüm, și a înființat agenții în domeniul afacerilor interne.

8. Subliniază că, de la începutul anului 2016, România aplică indicatorii comuni de risc în cursul controalelor la frontiere, că a implementat integral cadrul Prüm și utilizează în mod sistematic și consecvent baza de date a Interpol privind documentele de călătorie furate și pierdute.

Cât privește propunerile de modificare a cadrului juridic al SIS, România consideră necesară adoptarea de modificări la cadrul juridic al SIS II, pentru a permite inserarea directă de alerte de către serviciile de securitate.

9. Susține concentrarea asupra modalităților de îmbunătățire și de dezvoltare în continuare a cooperării operaționale transfrontaliere între autoritățile naționale, ca de exemplu prin echipele comune de anchetă (JIT) coordonate de Eurojust și Europol.

Reamintește că a susținut în mod constant echipele comune de anchetă (JIT), ca pe unul dintre cele mai performante instrumente transfrontaliere de cooperare operațională, la nivelul UE, și susține utilizarea mai frecventă a acestor echipe și conlucrarea în mod sistematic cu agențiile relevante.

10. Susține cerința unui control special și unei mai mari responsabilități democratice în ceea ce privește exercitarea competențelor actuale ale Europol și ale nou înființatului Centru european de combatere a terorismului, inclusiv în ceea ce privește activitățile care implică informații clasificate.

11. Observă că unele dintre propunerile incluse în comunicare, precum planurile de acțiune operaționale pentru domeniul combaterii terorismului, au făcut deja obiectul unor consultări la nivelul Consiliului UE, acestea nefiind agreate de statele membre.

12. Apreciază că este necesară evitarea suprapunerii unora dintre măsurile vizate a fi întreprinse în perioada următoare cu cele deja existente. Spre exemplu, în ceea ce privește problematica radicalizării există deja, încă din 2014, Strategia UE revizuită de combatere a radicalizării și recrutării în scop terorist și liniile directe aferente, multe dintre acțiunile acestora fiind în curs de realizare.

13. Reamintește propunerea sa, avansată cu ocazia examinării Agendei europene privind securitatea, de a se stabili o clasificare a tipologiilor de extremism/terorism prezente în Europa, fiind benefică pentru a evita anumite confuzii în elaborarea programelor și planurilor de acțiune, pentru că măsurile necesare nu sunt identice pentru combaterea unor tipuri diferite de extremism/terorism.

14. Salută măsurile destinate combaterii propagandei teroriste, dar își manifestă îngrijorarea că nici instituțiile UE și nici statele membre confruntate cu riscul radicalizării nu au reușit până în prezent să dezvolte o strategie și tactici de contracarare a propagandei jihadiste, deși dispun de resurse materiale, umane, tehnice și expertiză în domeniul comunicării, superioare părții adverse. Avertizează că un eșec de durată în modelarea concepțiilor cetățenilor expuși radicalizării ar provoca daune considerabile întregului eșafodaj al combaterii radicalizării.

15. Subliniază importanța succesului acțiunilor complexe și de lungă durată de deradicalizare, inclusiv prin educație și prin sensibilizarea tinerilor, pentru a se demonstra că reintegrarea socială a persoanelor vulnerabile, expuse radicalizării, este posibilă.

16. Consideră că atât în activitatea curentă a autorităților angajate în combatere terorismului, cât și în legislația statelor membre și a UE, ar fi necesară introducerea unei interpretări a legitimei apărări, care să servească scopului fundamental, și anume salvarea de vieți, prin permiterea unei acțiuni rapide și, dacă este necesar, cu caracter preventiv a organelor specializate de combatere a terorismului, pe baza suspiciunii rezonabile; în aceeași logică, informațiile din domeniul combaterii terorismului ar trebui utilizate în regim de urgență și nu ar trebui confundate cu cele cu care operează sistemele judiciare, fiind exonerate de obligația valorii de probă în justiție; cu alte cuvinte, respectarea calității actului de justiție nu ar trebui să restrângă sau să întârzie acțiunile de combatere a conspirațiilor și actelor teroriste în teren; în acest fel, ar fi evitată introducerea stării de urgență, care are efecte și asupra unor domenii care nu au legătură cu apărarea împotriva acțiunilor teroriste și produce tensiuni la nivelul societății.

17. Reamintește opinia sa, expusă cu ocazia examinării Agendei europene privind securitatea, că fenomenul „teroriștilor crescuți acasă” nu poate fi atenuat dacă erorile din sistemul de asistență socială, din sistemul de educație și din sistemul de aplicare a legii nu sunt inventariate și evaluate de către statele membre respective, eventual cu sprijin din partea instituțiilor relevante ale Uniunii Europene.

18. Salută propunerea Comisiei Europene care menționează că toți luptătorii străini care se întorc în țările lor să fie identificați, interogați și verificați, pentru a se evalua nivelul de risc pe care îl prezintă, iar cei considerați periculoși să fie returnați; la fel, apreciază propunerea ca informațiile privind luptătorii străini care se întorc în țările lor să fie în mod sistematic puse la dispoziția Centrului european de combatere a terorismului din cadrul Europol și a statelor membre prin intermediul SIS; reamintește totuși că a susținut în repetate ocazii că nu se justifică un tratament permisiv al luptătorilor străini, în măsura în care există suspiciuni rezonabile că aceștia au comis orori, barbarii, acte de cruzime extremă, documentate masiv în contul Daesh/ISIL; de aceea insistă că toți acești „luptători străini”, care sunt practic „teroriști crescuți acasă”, să fie menținuți în regim de supraveghere pe tot parcursul clarificării situației lor, să fie culese probe privind faptele lor, să fie supuși obligației legale de cooperare totală cu autoritățile statului, sub sancțiunea extinderii perioadei de supraveghere, să fie incluși în programe de deradicalizare în perioada supravegherii, refuzul având drept consecință extinderea perioadei de supraveghere.

19. Salută abordarea Comisiei Europene care susține că principalii actori în lupta împotriva radicalizării sunt situați la nivel local, iar implicarea „unor interlocutori de la nivel local care să aibă suficientă influență și să fie formați în mod corespunzător pentru a transmite mesaje de combatere a radicalizării și a prezenta modele alternative față de cele difuzate de predicatorii radicali și de grupările de criminalitate organizată”, dar recomandă extinderea acestui concept și la palierul combaterii terorismului, prin identificarea persoanelor radicalizate, din sânul comunității, de către membri ai comunității, prin cooperarea permanentă a membrilor comunității cu organele de aplicare a legii; face apel la Comisia Europeană să propună o formulă conformă cu principiile și valorile UE, pentru a determina membrii comunității să coopereze cu autoritățile. Subliniază că acțiunile „lupilor singuratici”, careucid și fără arme de foc sau explozivi, pot fi împiedicate adeseori numai cu sprijinul comunității.

20. Își exprimă acordul cu opinia Comisiei Europene că, în privința accesului teroriștilor la arme și explozivi, cea mai mare problemă o constituie armele ilegale și că aprovizionarea cu arme de contrabandă din regiunile vecine rămâne o problemă majoră; subliniază că s-au creat canale de cooperare între organizații ale crimei organizate și organizații teroriste și invită Comisia Europeană să propună măsuri mai ferme pentru restrângerea capacității de acțiune a crimei organizate; deplânge toleranța organelor de aplicare a legii din statele membre care nu mai pot controla activitatea organizațiilor de criminalitate organizată și avertizează că inerția va duce la pierderea controlului și asupra organizațiilor teroriste și a teroriștilor; reiterează că statul de drept presupune nu doar asigurarea unor înalte standarde ale democrației și libertăților civile, ci și aplicarea legii.

21. Își exprimă acordul cu opinia Comisiei Europene, potrivit căreia „măsurile solide de securitate informatică ar trebui să constituie prima linie de apărare, dar este nevoie, totodată, să asigurăm cercetarea și urmărirea penală eficace a infracțiunilor care vizează sau exploatează sistemele respective”, dar amintește că, în ceea ce privește riscul cibernetic, există diferențe uriașe între capacitatea rețelelor teroriste și cea a statelor ostile. De aceea, subliniază că o ameliorare a protecției împotriva atacurilor cibernetice ale statelor ostile duce implicit la suprimarea posibilităților unor atacuri din partea organizațiilor teroriste; recomandă Comisiei Europene stabilirea corectă a priorităților în domeniul securității cibernetice, prin concentrarea măsurilor de perfecționare a sistemelor de protecție și a contramăsurilor în zona statelor ostile.

Notează necesitatea elaborării și adoptării în România a unei legislații complete și actualizate în domeniul securității cibernetice, care să creeze inclusiv cadrul normativ pentru implementarea Sistemului Național de Alertă Cibernetică, având rolul de a preveni și contracara riscurile și amenințările la adresa securității cibernetice.

Consideră că implicarea sectorului privat și stimularea unui dialog public-privat real este de importanță capitală și susține adoptarea unor măsuri de susținerea guvernamentală a transferului tehnologic și a cooperării în domeniul cercetării și dezvoltării soluțiilor de securitate cibernetică, dar și facilități fiscale, pentru a crea în România o industrie solidă în domeniul securității cibernetice.

22. Cu privire la dimensiunea externă, salută eforturile diplomatice în relația cu state de interes, precum și ideea unui parteneriat de combatere a terorismului cu țările din zona mediteraneană; cu toate acestea reiterează opinia exprimată anterior, că necooperarea sau reticența de a coopera a acestor state, ar trebui să aibă consecințe diplomatice și politice care să conducă la reconfigurarea relațiilor dintre aceste state și Uniunea Europeană.

23. Acceptă intenția Comisiei Europene de a „submina și mai mult sursele de venit ale organizațiilor teroriste” și recomandă completarea acestor acțiuni cu sancțiuni severe împotriva statelor, organizațiilor și persoanelor care contribuie cu vinovăție, în orice mod, la finanțarea terorismului; reiterează opinia, exprimată anterior, că progrese substanțiale în restrângerea capacității de acțiune a organizațiilor teroriste se vor înregistra doar atunci când nici un considerent geopolitic, de politică internațională sau calcul economic nu va mai prevala față de dezideratul combaterii terorismului.

În acest context, felicită Comisia Europeană pentru intenția de a flexibiliza restricțiile Pactului de stabilitate și de creștere pentru a permite cheltuieli bugetare excepționale legate direct de combaterea terorismului.

24. Subliniază că România a fost și rămâne în prima linie a luptei împotriva terorismului, atât pe palierul prevenției cât și pe cel al combaterii propriu-zise, fiind un susținător activ al cooperării cu toate instituțiile Uniunii Europene, cu statele sale membre și cu organizațiile internaționale având ca scop lichidarea acestui flagel.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 4 octombrie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Florin JORDACHE

București, 4 octombrie 2016

Nr. 89.